

EFEKAT NAČINA NAVODNJAVANJA NA INTENZITET POJAVE PLAMENJAČE PAPRIKE

*Miroljub Aksić¹, Gordana Šekularac², Nebojša Gudžić¹, Borivoj Pejić³,
Slaviša Gudžić¹, Jasmina Knežević¹*

Izvod: Cilj ovih istraživanja je bio da se utvrdi uticaj načina navodnjavanja na intenzitet pojave plamenjače paprike u uslovima prirodne infekcije. Na varijanti navodnjavanja kapanjem indeks oboljenja paprike bio je najmanji (2,6%), dok je kod navodnjavanja brazdama bio najveći (8,6%). Voda u brazdama bila je vrlo efikasan prenosnik zaraze. Najpovoljniji način navodnjavanja u cilju integralne zaštite paprike od napada *Phytophthora capsici* je kap po kap.

Ključne reči: navodnjavanje, paprika, plamenjača

Uvod

Plamenjača paprike je rasprostranjena širom sveta tačnije u svim područjima gde se gaji paprika. U pojedinim godinama nanosi značajne štete koje se ogledaju kako u smanjenju prinosa tako i u kvalitetu paprike. *Phytophthora capsici* najviše je proučavana na tlu Amerike. Gubitke koje ovaj parazit prouzrokuje u proizvodnji paprike u Americi dokumentovali su (Erwin i Ribeiro, 1996). Plamenjača paprike danas je predmet proučavanja velikog broja autora u mnogim zemljama Evrope gde se paprika gaji. U području severozapadne Španije plamenjača paprike predstavlja najrazorniju bolest paprike (Ortega i sar., 1995; Silvar i sar., 2006). Pored paprike ovaj parazit je domaćin velikom broju drugih povrtarskih vrsta kao što su paradajz, krastavac, lubenica, pasulj kod kojih takođe nanosi velike štete (La Mondia 2010, Hausbeck i Lamour, 2004). U Bugarskoj je plamenjača paprike otkrivena 1929 godine i danas se smatra jednom od najopasnijih bolesti paprike (Nakov i sar., 1999). U mnogim drugim zemljama Evrope (Francuska, Italija), gde se paprika gaji na velikim površinama ovaj parazit je predmet proučavanja mnogih autora (Pochard i sar., 1983; Thabuis i sar., 2003, 2004; Tamietti i Valentino, 2001).

Ne zna se tačno kada se prvi put pojavila plamenjača paprike u našoj zemlji i gde su nastala prva žarišta.). Kada je reč o najopasnijoj formi zaraze to jest onoj koja nastaje u predelu korenovog vrata, tamo gde se mora zadržati navodnavanje brazdama, treba izbegavati da voda potpuno prelije vrh grebena po kome su paprike posađene jer se tako izbegava neposredan dodir vode sa prizemnim delom biljke i prema Sinclair (1958) smanjuje opasnost od infekcije. Ovaj autor preporučuje umesto pojedinačnog zalivanja svake biljke dodavanja malih količina fungicida vodi za navodnavanje iz brazde.

Cilj ovih istraživanja je bio da se utvrdi uticaj načina navodnjavanja na intenzitet pojave plamenjače paprike u uslovima prirodne infekcije.

¹Univerzitet u Prištini, Poljoprivredni fakultet u Lešku, Kopaonička bb, Srbija (miroljub.aksic@gmail.com);

²Univerzitet u Kragujevcu, Agronomski fakultet u Čačku, Cara Dušana 34, Srbija;

³Univerzitet u Novom Sadu, Poljoprivredni fakultet u Novom Sadu, Trg Dositeja Obradovića 8, Srbija.

